

LANDA- ETA HIRI-IDENTITATEAK TALKAN EUSKAL ZINEMA BERRIAN

Tesiaren egilea: Beñat Doxandabaratx Otaegi

Unibertsitatea: Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV-EHU)

Saila: Ikus-entzunezko Komunikazioa eta Publizitatea

Tesi-zuzendaria: Katixa Agirre Miguelez

Tesiaren laburpena:

Zinema identitate-kontuak irudikatzeko tresna paregabea denez, ikerlan honen helburu nagusia da 2005etik aurrerako euskal zinema berrian maiz talkan irudikatzen diren landa- eta hiri-identitateak aurrez aurre jartzea, eta aztertzea zergatik eta nola egiten duten talka. Izan ere, euskarazko zinemaren loralditxo berri horretan antzeko pisua daukate bi mundu horiek, eta irudi osoago bat lortuko litzateke bi dimentsio horiek (eta beren arteko pultsuak) aztertuz gero, zinemak euskal kultura eta gizartearekin duen harremana hobeki uler dezagun.

Ikerketa-helburu horiei jarraiki, honako hipotesiak luzatu dira: batetik, talka horretan identitate indibidualak (generoaren kontzientzia eta emakumeen ahalduntzea, sexualitate ez-hegemonikoaren esnatzea, modernotasuna, aurrerapena...) identitate kolektiboa (euskaltasuna, euskara, auzolana, nazioa, abertzaletasuna, memoria, historia...) lausotzen duela; eta, bestetik, euskal zineman landa-identitatea kolektiboa dela nagusiki (genero- eta sexu-identitatearen oztopagarri); euskal hiri-identitatea, berriz, indibiduala.

Aurrekarietan eta marko teorikoan bildutakoa kontrastatzeko eta hipotesiak baieztatuzko (edo ezeztatuzko) xedez, ikerketa honen metodologia nagusia filmen analisia izan da —prozesu hermeneutiko modura ulertuta, alegia, testu filmikoak itzuli eta interpretatzeko asmoz—, eta zortzi pelikula aztertu dira corpusa osa dezaten, bikoteka multzokaturik: *Loreak* (Jose Mari Goenaga, Jon Garaño, 2014) eta *Amama* (Asier Altuna, 2015); *Ander* (Roberto Castón, 2009) eta *80 egunean* (Jon Garaño, Jose Mari Goenaga, 2010); *Kutsidazu bidea*, *Ixabel* (Fernando Bernués, Mireia Gabilondo, 2006) eta *Handia* (Jon Garaño, Aitor Arregi, 2017); eta «ez-lekuan» gertatzen diren *Pikadero* (Ben Sharrock, 2015) eta *Oreina* (Koldo Almandoz, 2018). Filmek analitiko ondorioztatzen da landa-identitate kolektiboa —euskaltasunaren paradigma bailitza— talkan ari dela bere baitatik sortutako identitate indibidualarekin, eta «gu» versus «ni» pulsu horretan belaunaldi gazteagoko pertsonaiek ahalegin bat egiten dutela bi munduak uztartzeko (uztartzetik baldin badago); azken batean, identitatea etengabe berrasmatzen eta birsortzen ari den prozesua izanik ere, identitate kolektiboaren elementuek garrantzitsuak izaten jarraituko dutelako, gure gizarte-kohesioari euts diezaiozun.